

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

13. Cujus sit erigere, seu instituere beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

dives, adhuc jure divino exigere potest ex rebus Ecclesiæ portionem fructuum, non solum ut debitum alimentum, sed & ut stipendium operæ, cum pro Ecclesiâ labore & militet, neq; hæc eum portione Papa privare potest, nisi fortè ubi is ultro cedat hoc suo jure, ita urex suo patrimonio, non ex beneficio dato vivere velit. Azor *loc. cit.*

2. Si verò spectetur beneficiorum inductio secundum formam illam, quæ beneficiales constituti sunt tituli; deputati que singulis redditus certi ex tabulis prædiis, juribus &c. cum tali vel tali onere, pro hoc vel illo officio &c. est juris merè positivi humani. Lott. *loc. cit. n. 53. & seq.* plenèque subiecta potestati Papæ, utpote qui in hoc sensu beneficia conjungere, dividere, extinguere, augere, minuire, nova erigere ad nutum; ad tempus, sub vel sine conditione conferre &c. potest: Abb. *in c. constitutum. de religiof. domib. n. 15.* & cum eo passim alii, quos cumular Burfat. *conf. 125.* Atque hoc sensu intelligendi sunt illi, qui institutionem beneficiorum absolute esse juris humani pronunciant. Moscon. *de majestate. milit. Eccl. l. 1. p. 3. c. 1.* Marsil. & alii apud Barb. *de benef. c. 4. num. 7.* & qui copiose variis adductis textibus id probat Selva, quem vide *q. 4. ubi etiam num. 23. & 24.* asserit Cardinalatus, & Patriarchatus jure Ecclesiastico inductos, & n. 28, eodem jure, sive ex ordinatione Ecclesiæ esse deputationem personarum, quæ in Episcopatibus præsent, creationem seu erectionem Episcopatum, limitationem, quæ mediante quique suis limitibus contentus esse debeat; juxta quod intelligendum, quod dicitur *c. 1. d. 22.* Episcopatum Cathedras & Ecclesiarum cujuscunque ordinis dignitatem institui ab Ecclesia Romana, eam de cetero Episcopi prout repræsentant Apostolos, & sumuntur *in c. in novo. d. 22.* & diocesef, ut sumuntur *c. 1. d. 8.* sint de jure divino, non secus ad Papatus.

Quæres 13. Cujus sit erigere seu instituere beneficia?

Respondeo: beneficia majora, hoc est, Cathedralis, aliisque dignitates solus Pontifex instituere potest; *c. 1. d. 22.* Glossa *ibidem.* communiter recepta, Verbo: Omnes. Lott. *cit. q. 5. num. 12. & seq.* citans Mandol. *de signat. gratia. tit. de erectione,* ita ut in hoc Episcopi potestas penitus deficiat. Imol. *in c. olim. de consuet. n. 1. Lott. n. 15.* Quod tamen intelligendum non nisi de dignitate noviter erigenda; nam restaurare antiquam, quæ fortè defecisset, cum facilis sit redditus ad statum pristinum, poterit Episcopus, si accedat Capituli consensus, & congrua dos reassignetur. Felin. *in c. cum accessissent. de constitut. n. 14. & seq.* Præposit. *in cit. c. 1. eolum. 2. Lott. loc. cit.* Porro quæ beneficia veniant nomine dignitatis, dicitur infra. Vide rantsper Lott. à *num. 17.* minora verò beneficia, hoc est, destituta omni jurisdictione, quantumcunque de cetero curata sint (jurisdictio namque fori penitentialis non est propriè jurisdictio. Butr. *in c. cum Ecclesiarum. de offic. Ordinar. num. 23. Lott. num. 37.*) erigi & institui possunt auctoritate Episcopali, seu ab Episcopo. *c. Episcopi. d. 80.* Item ab habente jurisdictionem quasi Episcopalem (qualis hæc intelligitur esse ea, quam habent Prælati quidam Episcopo inferiores, etiam extra congregationem seu Collegium suum diffusam per totum

aliquod territorium certis limitibus finitum, ita ut ea vigeat in Parochos & Parochianos ad exemplum jurisdictionis Episcopi. Lott. *num. 51.*) Abb. *conf. 69. n. 3.* Lamb. *de jurepat. l. 1. p. 1. q. 9. 4. 5. num. 10.* Lott. *n. 49.* dedicatio namque illa temporalium pro beneficio Ecclesiastico non pertinet ad Ordinem, sed quasi ad ordinem; cum sufficiat dedicatio vel etiam consecratio verbalis, quæ magis ad dignitatem Episcopalem, quam ordinem spectat. Franc. *inc. Abbates. de privil. in 6. n. 3. Lott. n. 52.* qui nihilominus *n. seq.* citans quoque pro hoc Aut. de Butr. *conf. 19. n. 19.* & Franc. *loc. cit.* censet hoc jus dedicandi, & consequenter potestatem erigendi beneficia dictis prælati inferioribus non competere, ubi solenniter benedicti, pontificali-busque ornamentis, puta mitra & baculo insigniti non fuerint; eò quod per horum insignium Pontificalium concessionem hæc facultas dedicandi temporalia pro beneficio implicitam habens benedictionem transfundi videatur; & iis deficientibus, non tantum Ordo, sed etiam dignitas & majestas illa Pontificia, cui hæc facultas attribuitur, desideretur: De cetero Prælatus nullus inferior quantumcunque exemptus absque suffragio Episcopi diocesani, aut sine speciali privilegio Sedis Apostolicæ, auctoritatem habet erigendi beneficium. *c. Auctoritate. de privil. in 6.*

Quæres 14. Num igitur ad erectionem beneficii necesse sit interponi auctoritatem & consensum Episcopi, alteriusve Prælati habentis ad hoc potestatem expresse?

Respondeo: sufficere, ut id fiat tacite; unde si Episcopus sciens statum rei, conferat altare vel Capellam jam fundatam seu dotatam, & ordinatam per fundatorem quempiam, satis dicitur, illam vel illud, in beneficium Ecclesiasticum collatum instituisse. Egid. *in c. super hoc. de renunc. n. 18. Lott. l. 1. q. 5. num. 63.* Actus enim conferendi in titulum perpetuum non potest cadere nisi in beneficium Ecclesiasticum, adeoque gestus ab Episcopo sciente statum talis Capellæ, nondum scilicet auctoritate Ecclesiasticâ, erectæ in beneficium, satis indicat præsentem ejus voluntatem erigendi illam in tale; secus tamen est, si solum concedat facultatem in tali altari vel Capellâ celebrandi. Lott. *n. 65.* Corr. *l. 1. c. 2. n. 23.* cum actus celebrandi cadat etiam in oratoria privata non dotata, & in his sine licentia Episcopi celebrari nequeat juxta *c. si quis etiam. de consecratione. d. 1.*

Quæres 15. Dum agitur de non arguendo consensu Episcopi ex actu aliquo positivo eum involvente, sed de presumptione solum in præteritum, undenam præsumatur interpositam fuisse ab initio auctoritatem Ecclesiasticam?

Respondeo: id indicari ex statu præsentem, qui si in reliquis se conformet statui beneficii, puta, quia Ecclesiâ adificata reperitur in forma debita, habet dotem & Rectorem, ipse consensus Episcopi ab initio præbitus præsumitur, Card. *conf. n. num. 6.* Archid. *in cit. c. nemo num. 3. Lott. nu. 68.* Barb. *cit. c. 4. n. 23.* Corr. *c. 2. n. 63.* uti etiam in dubio, ubi non constat, an talis fundatio sit beneficium

neq